

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 25 päivänä toukokuuta 2011 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta (HE 3/2011 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Anna Sotaniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Pertti Haatainen, Liikenteen turvallisuusvirasto
- erityisasiantuntija Niklas Rönnberg, Suomen Varustamot ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Liikennevirasto
- Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
- Suomen Konepäällystöliitto
- Suomen Merimies-Unioni ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annettua lakia. Esityksellä pantaisiin täytäntöön uudistettu alusten luokituslaitoksia koskeva direktiivi. Samalla laista poistettaisiin päällekkäisyydet alusten luokituslaitoksia koskevan asetuksen kanssa. Direktiivi ja asetus ovat osa Euroopan unionin niin sanottua kolmatta meriturvallisuuspakettia.

Ehdotetulla lailla saatettaisiin ajan tasalle lain sisältämät viittaukset direktiiviin ja lisättäisiin viittaukset asetukseen. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännös Liikenteen turvallisuusviraston ja valtuuttamansa hyväksytyn luokituslaitoksen yhteistyöstä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syyskuun 2011.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-

kunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annettua lakia (1686/2009). Esityksellä pannaan täytäntöön uudistettu alusten tarkastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja laitoksia sekä merenkulun viranomaisten asiaan liittyviä toimia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista annettu direktiivi (2009/15/EY, myöhemmin luokituslaitosdirektiivi). Direktiivi on osa Euroopan unionin niin sanottua kolmatta meriturvallisuuspakettia.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksessä on kyse pitkälti teknisistä muutoksista. Muutosehdotukset koskevat mm. alusturvallisuuslain sisältämien luokituslaitosdirektiiviä koskevien viittausten saattamista ajan tasalle ja voimassa olevan lain ja luokituslaitosasetuksen (EY) N:o 391/2009 päällekkäisyyksien poistamista. Lisäksi esityksessä ehdotetaan direktiivin mukaisesti mm. Liikenteen turvallisuusviraston ja viraston valtuuttaman hyväksytyn luokituslaitoksen välistä yhteistyötä koskevaa sääntelyä.

Kalastusalukset. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksen 21 §:ään lisättäväksi ehdotettu direktiiviviittaus muihin direktiiveihin tarkoittaa käytännössä sitä, että tietyn kokoluokan kalastusaluksiin on asennettava automaattinen tunnistamisjärjestelmä (AIS). Lisäksi kyseisellä pykälällä valtuutetaan liikenteen turvallisuusvirasto antamaan tarkempia määräyksiä kalastusalusten teknisestä turvallisuudesta.

AIS-laite tulee pakolliseksi yli 15 metriä pidemmille kalastusaluksille ajallisesti aluksen koon mukaan porrastettuna. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan AIS-laite maksaa keskimäärin 2 000 euroa ja se tulisi Suomessa hankkia enintään 60 kalastusalukseen. Kokonaiskustannus on siten enimmillään 120 000 euroa. Euroopan kalatalousrahastosta on mahdollista hakea rahoitusta AIS-laitteen hankinnalle. Moniin kalastusaluksiin AIS-laite on valiokunnan saaman selvityksen mukaan kuitenkin jo viiden viimeisen vuoden aikana hankittu vapaaehtoisesti. Lisäksi valiokunnan saaman selvityksen mukaan käytännössä neuvoston asetus yhteisön kalastuspolitiikan sääntöjen valvontajärjestelmästä EY N:o 1224/2009 (9 artikla, alusten satelliittijärjestelmä) on jo vuoden 2010 alusta lukien edellyttänyt kalastusalusten varustamista AIS-laitteella.

Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää alusten AIS-laitetta vesiliikenteen turvallisuuden kannalta tärkeänä. Valiokunta pitää kuitenkin myös tärkeänä, että esityksestä ei aiheudu kohtuuttomia taloudellisia tai muita negatiivisia vaikutuksia heikon kannattavuuden kanssa kamppailevan kalastuselinkeinon harjoittamiselle.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Arto Satonen /kok
vpj. Osmo Kokko /ps
jäs. Eeva-Johanna Eloranta /sd
Ari Jalonen /ps
Kalle Jokinen /kok
Jukka Kopra /kok

Suna Kymäläinen /sd
Arto Pirttilahti /kesk
Janne Sankelo /kok
Eila Tiainen /vas
Reijo Tossavainen /ps
Oras Tynkkynen /vihr.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.